

सन २०१४-१५ व २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत शहरी भागासाठी भाजीपाला पुरवठा प्रकल्प, औरंगाबाद शहरामध्ये राबविण्यासाठी प्रकल्पाच्या वार्षिक कृति आराखड्यास व प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: राफअ-२०१४/प्र.क्र.१३/९-अ

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०००३२.

तारीख: २८ नोव्हेंबर, २०१४

वाचा —

- १) शासन निर्णय क्रमांक: केंद्र शासनाने पत्र No.३४-०२/२०१४-VIUC, दि. ६ मे, २०१४.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: शासनपत्र, कृ व पदुम विभाग, क्र.राकृवियो ०५१४/ प्र.क्र.२६/ राकृवियो सेल, दि. १८/०७/२०१४.

प्रस्तावना —

केंद्र शासनाने सन २०११-१२ च्या अर्थसंकल्पामध्ये नागरी समुहांकरीता भाजीपाला उपलब्धता (Vegetable Initiative for Urban Clusters) प्रकल्प राबविण्याचा निर्णय घेतलेला असून त्यासाठी रु.३००.०० कोटीची तरतूद केली आहे. राज्यांच्या राजधानीची शहरे तसेच १० लाखापेक्षा अधिक लोकसंख्या असणा-या शहरांना भाजीपाला पुरवठ्यामध्ये गुणवत्ता, उपलब्धता आणि नियमितताबाबत सुधारणा करण्यासाठी सदर प्रकल्पाची रचना करण्यात आली आहे. एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान अंतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानामार्फत सदर प्रकल्प राबविण्यात येत असून या प्रकल्पासाठी राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत निधी / अर्थसहाय्य मंजूर करून उपलब्ध करून दिले जाते.

शहरी भागासाठी भाजीपाला पुरवठा प्रकल्पासाठी सन २०११-१२ मध्ये राज्यातून मुंबई आणि सन २०१२-१३ व २०१३-१४ या दोन वर्षाकरीता पुणे व नागपूर या दोन शहरांची निवड करण्यात आली आहे.

मुंबई व पुणे व नागपूर या शहरांमध्ये राबविण्यात आलेल्या व येत असलेल्या प्रकल्पाच्या धर्तीवरच सन २०१४-१५ व २०१५-१६ या दोन वर्षासाठी औरंगाबाद या शहराची निवड करण्यात आलेली असून त्यासाठी एकूण प्रकल्प रक्कम रु.१७.०० कोटी असून त्यापैकी सन २०१४-१५ या प्रथम वर्षासाठी रु.८.५० कोटी रकमेची तरतूद करण्यास केंद्र शासनाने मान्यता दिली आहे. तसेच राकृवियो योजनेअंतर्गत

राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या (SLSC) दि. ०५/०७/२०१४ रोजी झालेल्या १८ व्या बैठकीत पहिल्या वर्षासाठी (२०१४-१५) रु.८.५० कोटी निधी मंजूर केलेल्या आहे.

या प्रकल्पाच्या वार्षिक कृती आराखड्यास तसेच, हा प्रकल्प सन २०१४-१५ व २०१५-१६ मध्ये औरंगाबाद शहरामध्ये राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या संदर्भात शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय—

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत औरंगाबाद शहरी भागासाठी भाजीपाला पुरवठा प्रकल्प सन २०१४-१५ व २०१५-१६ मध्ये राबविण्यासाठी प्रकल्पाच्या रु.१७.०० कोटी इतक्या वार्षिक कृती आराखड्यास व प्रकल्पास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

२) औरंगाबाद शहरामध्ये समाविष्ट औरंगाबाद , जालना , बीड, उस्मानाबाद, लातूर, नांदेड, परभणी व हिंगोली असे ८ जिल्हे मिळून एकूण प्रस्तावित घटकनिहाय भौतिक व आर्थिक लक्षांकाचा तपशील जोडपत्र-१ मध्ये नमूद करण्यात आलेला आहे.

३) प्रकल्पातील कार्यक्रम राबविण्यासाठी सर्वसाधारण बाबी / सूचना जोडपत्र-२ मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या आहेत.

४) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४११२७११२८२६४२०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ.नि.साखरकर)

कार्यासन अधिकारी

प्रत,

१. मा.मंत्री/राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२. मा.अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक , कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
३. महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) मुंबई/ नागपूर
४. मा.आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य , पुणे.
५. संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे (१० प्रती)
७. विभागीय कृषि सहसंचालक, औरंगाबाद, लातूर.
८. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी , औरंगाबाद, जालना, बीड, उस्मानाबाद, लातूर , नांदेड, परभणी व हिंगोली.
९. सहाय्यक संचालक (लेखा) , कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य , पुणे (१० प्रती)
१०. जिल्हा कोषागार अधिकारी, औरंगाबाद, जालना, बीड, उस्मानाबाद, लातूर , नांदेड, परभणी व हिंगोली.
११. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
१२. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१३. निवडनस्ती (९-अ कार्यासन)

जोडपत्र-१

औरंगाबाद शहर योजनेअंतर्गत समाविष्ट औरंगाबाद, जालना, बीड, उस्मानाबाद, लातूर, नांदेड, परभणी व हिंगोली या ८ जिल्हयांसाठी मिळून एकूण प्रस्तावित घटकनिहाय भौतिक व आर्थिक लक्षांकाचा तपशील.(सन २०१४-१५ व २०१५-१६)

(रु .लाख)

अ.क्र	घटक	भौतिक	आर्थिक
१	पायाभूत सर्वेक्षण (राज्यस्तर)	१	८.५०
२	भाजीपाला उत्पादक शेतकरी समूह (FPO) तयार करणे (राज्यस्तर)	२५० (५०००)	२०२.८५
३	भाजीपाला लागवड कार्यक्रम (क्षेत्र- हेक्टर)		
	संकरीत वाण	१४८९	२९७.८४
	एकूण भाजीपाला लागवड	१४८९	२९७.८४
४	संरक्षित शेती		
	अ) शेडनेट हाऊस (क्षेत्र-चौ.मी.)	३५२६०	१०६.५०
	ब) हरितगृह (क्षेत्र-चौ.मी.)	१५०००	७०.१३
	क) शेडनेट हाऊस व हरितगृहामधील उच्च प्रतिचे भाजीपाला लागवड साहित्य व निविष्टा इ. खर्च (क्षेत्र-चौ.मी.)	५०२६०	३५.१८
	एकूण संरक्षित शेती (क्षेत्र-चौ.मी.)	५०२६०	२११.८१
५	मनुष्यबळ विकास (शेतकरी प्रशिक्षण) (शेतकरी संख्या)	४०००	८०.००
६	काढणीपश्चात व्यवस्थापन (संख्या)		
	अ) पॅक हाऊस	१९०	३८०.००
	ब) शितवाहन (रेफर व्हॅन)	८	७२.८०
	क) कांदाचाळ	३००	२६२.५०
	एकूण काढणीपश्चात व्यवस्थापन	४९८	७१५.३०
७	विक्री व्यवस्थापन (संख्या)		
	अ) संकलन व प्रतवारी केंद्र	६	३६.००
	ब) रिटेल मार्केट /आऊटलेट्स (नियंत्रित वातावरण)	१५	७८.७५
	क) स्थायी /फिरते विक्री केंद्र	२१३	३१.९५
	ड) मोटराईज्ड व्हेडींग कार्ट	१०	२०.००
	एकूण विक्री व्यवस्थापन	२४४	१६६.७०
८	प्रकल्प व्यवस्थापन व संनियंत्रण (राज्य व जिल्हास्तर)		१७.००
	एकूण		१७००.००

जोडपत्र-२

प्रकल्पांतर्गत कार्यक्रम राबविण्यासंदर्भातील सर्वसाधारण बाबी /सुचना.

१. शहरी भागासाठी भाजीपाला पुरवठा प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना व एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियान अंतर्गत मार्गदर्शक सूचना आणि मंजूर मापदंडानुसार विविध घटकांचा कार्यक्रम राबविण्यात येईल.
२. या प्रकल्पांतर्गत समाविष्ट शहरे / जिल्ह्यांचे पायाभूत सर्वेक्षण (Base line survey) करण्यासाठी विहीत पद्धतीने निविदा मागवून संस्थेची निवड करण्यात येईल.
३. या प्रकल्पांतर्गत समाविष्ट जिल्ह्यांमध्ये शेतकरी उत्पादन संघटनांचे (FPO) काम SFAC, नवी दिल्ली या नोडल एजन्सी मार्फत निवड केलेल्या संस्थेमार्फत/त्यांनी Empanelment केलेल्या संस्थेमार्फत करण्यात येईल.
४. घटक निहाय एकूण प्रस्तावित/मंजूर भौतिक व आर्थिक लक्षांकानुसार जिल्हानिहाय लक्षांक ठरविणे व त्यामध्ये आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचे अधिकार, व्यवस्थापकीय संचालक महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांना राहतील.
५. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या या प्रकल्पामधील विविध घटकांना मान्यता देण्याचे अधिकार संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांना राहतील.
६. औरंगाबाद शहरासाठी राबविण्यात येणाऱ्या कार्यक्रमासाठी समाविष्ट करण्यात आलेल्या जिल्ह्यांमधील कार्यक्रमावर सर्वोत्तरी संनियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी विभागीय कृषि सहसंचालक, औरंगाबाद यांची राहिल तसेच यासाठी ते “नोडल ऑफिसर” म्हणून काम पाहतील.
७. या योजनेअंतर्गत उपलब्ध करून देण्यात येणारा निधी तात्काळ उपयोगात आणण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी तसेच विभागीय कृषि सहसंचालक यांची राहिल.
८. महाराष्ट्र, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळा मार्फत या योजनेचा एकत्रित प्रगती अहवाल दरमहा केंद्र व राज्य शासनास (रा.कृ.वि. योजना कक्षासह) सादर करण्यात येईल.
९. या योजनेअंतर्गत प्राप्त झालेला निधी व त्याचा विनियोग या बाबीचा हिशोब स्वतंत्रपणे विहीत केलेल्या लेखा पद्धतीनुसार विविध स्तरावर ठेवण्यात येईल. तसेच निधीच्या विनियोजनाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करण्यात येईल.
